

Mentoringproject Hengelo

Een extra steun in de rug

augustus 2008

Mentoringproject Hengelo

Een extra steun in de rug

augustus 2008

Inhoudsopgave	blz
Hoofdstuk 1 Inleiding	3
1.1 Aanleiding	3
1.2 Doelstellingen en centrale vraag	3
1.3 Projectaanpak en beoogde resultaten	4
1.4 Uitvoering	4
Hoofdstuk 2 Onderzoeksopzet	5
2.1 Operationalisering	5
2.2 Mentees: zorg- en risicoleerlingen	5
2.3 Succesvolle koppeling	6
2.4 Mentoring	6
2.5 Mentoren	6
2.6 Methoden van onderzoek	7
Hoofdstuk 3 Resultaten effectmeting	8
3.1 Gerealiseerde koppelingen	8
3.2 Achtergrondkenmerken mentees	9
3.3 Niet-cognitieve variabelen	11
Hoofdstuk 4 Resultaten diepte-interviews	21
4.1 De matching in werking	21
4.2 Belang van koppeling op basis van geslacht	21
4.3 Duur van de begeleiding	21
4.4 Frequentie van het contact	22
4.5 Contact en begeleiding mentor	22
4.6 Belangrijke leerpunten	23
4.7 Toegevoegde waarde van mentoring	23
Hoofdstuk 5 Resultaten en conclusies	24
Literatuurlijst	25
Bijlage I Vragenlijst nulmeting (voormeting)	26
Bijlage II Vragenlijst eindmeting (nameting)	30

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

In overleg met Variya en de provincie Overijssel heeft de Gemeente Hengelo besloten tot het initiëren van een mentoringproject op de vmbo-afdelingen van de drie scholengemeenschappen in Hengelo. Aanleiding hiervoor zijn een aantal knelpunten die zich voordoen onder de vmbo-leerlingen. Dit is ingegeven door succeservaringen in de provincie Gelderland, in samenwerking met ROC's. Voor dit project is gekozen om het voortijdig schoolverlaten van (risico-)leerlingen tegen te gaan en de doorstroming naar vervolgonderwijs en/of werk te verbeteren.

In overleg met Variya en de provincie Overijssel had de Gemeente Hengelo aanvankelijk besloten tot het initiëren van een mentoringproject op de vmbo-afdelingen van de drie scholengemeenschappen in Hengelo. Aanleiding hiervoor zijn een aantal knelpunten die zich voordoen onder vmbo-leerlingen. Scholen investeren al veel in de begeleiding van leerlingen. Het is voor scholen vaak onhaalbaar om nog intensiever begeleiding te geven. Binnen het mentoringproject, dat een aanvulling op het bestaande hulpaanbod kan zijn, is die ruimte er wel. Uiteindelijk werd in de loop van het traject besloten dat ook leerlingen die buiten de doelgroep vallen en baat kunnen hebben bij een externe mentor, opgenomen worden in het project. Het mentoringproject is een *pilot*, waarin ervaringen kunnen worden opgedaan. De gemeente Hengelo vervult hierin een regierol.

1.2 Doelstellingen en centrale vraag

Een algemene doelstelling van het project is dat (vmbo-)leerlingen een passende opleiding kunnen volgen op hun niveau. Een tweede algemene doel is het verbeteren van de doorstroming naar de vervolgonderwijs van de leerlingen, veelal naar het ROC. De doelstellingen van het mentoringproject zijn hiervan een verbijzondering. Deze zijn onder meer:

- het aanbieden van mentorbegeleiding als aanvulling op de reguliere begeleiding;
- het creëren van een netwerk van getrainde mentoren die leerlingen begeleiden, ondersteunen en aanmoedigen;
- de versterking van het beroepskeuzeprocess;
- een partnerschap tussen onderwijs en bedrijfsleven.

Deze doelstellingen vertonen overeenkomsten met de aanbevelingen die zijn opgesteld in het document *Visie, analyse en actieplan vsv 2007-2010*. Het project is geen doel op zich, maar wordt gezien als een mogelijke oplossing voor specifieke problemen. De aanpak richt zich op de sociaal-emotionele aspecten van een leerling. Vooral de één-op-één aandacht van een mentor biedt daartoe goede mogelijkheden. De leerling krijgt meer positieve feedback en er ontstaat een leeromgeving die van de leerling meer initiatief, meer samenwerking en meer interactief gedrag vraagt.

Het doel van dit rapport is om te onderzoeken in hoeverre de doelstellingen van het mentoringproject zijn gerealiseerd en het project succesvol is geweest. Centraal in dit onderzoek staat daarom de volgende vraag: *Heeft het mentorproject bijgedragen aan preventieve schooluitval onder zorg- of risicoleerlingen, doorstroming naar het vervolgonderwijs en verdieping van de motivatie van de leerlingen voor een beroepskeuze en een vervolgonderwijs?*

Daaruit kunnen de volgende deelvragen worden afgeleid:

- Heeft mentoring bijgedragen aan preventie van voortijdige schooluitval?
- Bevordert deelname aan het mentoringproject de doorstroming naar vervolgonderwijs?
- Verdiept deelname aan het mentoringproject de motivatie van de leerling voor een beroepskeuze en een vervolgonderwijs?

1.3 Projectaanpak en beoogde resultaten

Potentiële mentees worden door de contactpersoon van de scholengemeenschap aangemeld bij de projectleider. Wanneer de projectleiders een vraag van school krijgen om een leerling aan een mentor te koppelen, wordt naar de hulpvraag of wensen van de leerling gekeken zodat de juiste mentor voor hem/haar gezocht kan worden. In eerste instantie worden leerlingen gekoppeld aan een mentor van hetzelfde geslacht.

Het project bestaat uit twee projectjaren: het schooljaar 2006/2007 en het schooljaar 2007/2008. Het project loopt in augustus 2008 ten einde. Voor het eerste projectjaar was aanvankelijk de verwachting dat dertig leerlingen zouden worden gekoppeld. Dit is achteraf een te hoge verwachting geweest; in juni 2007 waren slechts tien leerlingen aangemeld en gekoppeld aan een mentor. Deels heeft dit te maken met het feit dat het mentoringproject nieuw is, deels ook met het feit dat er pas halverwege het schooljaar is begonnen met het werven van mentoren en leerlingen.

Het schooljaar 2006/2007 dient te worden gezien als een opstartjaar, waarin iedereen kan wennen aan het project. Naar verwachting worden er in het schooljaar 2006/2007 tien leerlingen gekoppeld, bij wie 80% de mentoring voortgezet wordt in het volgende schooljaar. Voor het schooljaar 2007/2008 wordt gerekend op minstens vijftien nieuwe koppels, waarvan 70% aan het eind van het jaar succesvol is gebleken. Van de al bestaande succesvolle koppelingen is 80% ook in het tweede projectjaar succesvol.

Tabel 1. Verwachting aantal koppelingen gedurende het project.

Projectjaar	2006/2007	2007/2008
Nieuwe koppels	10	15
Tweedejaars koppels	-	8
Succesvolle koppels	8	17

Bron: Projectplan voor het Mentoringproject vmbo-leerlingen, Hengelo, oktober 2007.

1.4 Uitvoering

De uitvoerende instellingen van het mentoringproject zijn: de Gemeente Hengelo, afdeling Onderwijs en Jeugd, i.s.m. de Provincie Overijssel, de drie scholengemeenschappen in Hengelo (OSG, De Grundel en Twickel), SEOM en Variya (het vroegere SMO). In 2006 zijn de voorbereidingen voor het project gestart. In december 2006 werd een informatieavond georganiseerd waarin potentiële mentoren werden geïnformeerd over het project. Begin 2007 is begonnen met de selectie van mentoren en leerlingen.

2. Onderzoeksopzet

2.1 Operationalisering

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste onderzoekselementen en begrippen uit de centrale vraag gedefinieerd en waar nodig afgebakend. Zoals vermeld luidt de vraagstelling:

Heeft het mentoringproject bijgedragen aan preventieve schooluitval onder zorg- of risicoleerlingen, aan doorstroming naar het vervolgonderwijs en aan verdieping van de motivatie van de leerlingen voor een beroepskeuze en een vervolgopleiding? Is het project succesvol te noemen?

Daaruit kunnen de volgende deelvragen worden afgeleid:

- Heeft mentoring bijgedragen aan preventie van voortijdige schooluitval?
- Bevordert deelname aan het mentoringproject de doorstroming van zorg- of risicoleerlingen naar het vervolgonderwijs?
- Verdiept deelname aan het mentoringproject de motivatie van de leerling voor een beroepskeuze en een vervolgopleiding?

2.2 Mentees: zorg- en risicoleerlingen

Nederland telde in 2000 15% schoolverlaters zonder startkwalificatie (diploma op mbo-niveau 2, havo of vwo). Het document *Visie, analyse en actieplan vsv 2007-2010* beschrijft twee soorten leerlingen die een verhoogd risico hebben op voortijdig schoolverlaten.

De eerste soort is de klassieke risicoleerling, een leerling met sociaal-emotionele problematiek. Schoolverlaten is bij hem/haar een gevolg van problemen buiten het onderwijs, zoals een andere culturele achtergrond, sociale achterstanden of een moeilijke gezinssituatie. Door mentoring op sociaal-emotioneel gebied krijgt de leerling meer grip op de situatie, waardoor de schoolprestaties beter kunnen worden.

De tweede soort leerling is de opstapper. Deze heeft geen geschiedenis van buitenschoolse problemen. Schoolverlating is bij hem/haar het gevolg van de onvolkomenheden van het onderwijsbestel. Vaak is er een slordige leerweg- of beroepskeuze gemaakt en/of daalt de motivatie. Een dergelijk onduidelijk toekomstperspectief kan een demotiverend effect hebben op de leerling. Naast onvoldoende ontwikkeling van de competenties van de leerlingen, zal dit ook negatieve consequenties met zich mee kunnen brengen. Een externe mentor kan helpen om het zelfvertrouwen en de motivatie te verbeteren, antwoorden te geven op leervragen, kan alternatieve oplossingsrichtingen aanbieden en kan ervoor zorgen dat de leerling zijn/haar eigen ambities leert kennen.

Tijdens de uitvoering van het project is gebleken dat ook HAVO en VWO leerlingen een beroep deden op het mentoringproject dat de scholen aanboden. Daarom is er in de loop van het project voor gekozen om ook deze leerlingen mee te nemen in het project.

- Sommige leerlingen hebben om verschillende redenen moeite met het leveren van studieprestaties. Dit heeft dikwijls te maken met de thuissituatie, waar ouders weinig kennis hebben van het onderwijssysteem en de leerstof. De leerling krijgt hierdoor weinig ondersteuning van thuis om de leerprestaties te verhogen.
- Er zijn weinig of geen rolmodellen in hun eigen omgeving. Rolmodellen hebben als persoonlijkheid een voorbeeldfunctie op gebieden als studie, werk, houding of moraal.
- Er is sprake van afstroomproblematiek. De leerlingen maken een start op hoger niveau (bijvoorbeeld op de havo of in vmbo-tl) en eindigen vervolgens op lager niveau (bbl, kbl), waardoor zij vervolgens in een opleiding beneden hun niveau terecht komen. Dit heeft nadelige effecten op het functioneren van de leerling: hij/zij heeft geen motivatie meer, heeft niemand om hierover te praten en vanuit

thuis is er geen aansturing aanwezig. Deze leerlingen worden dan gemakkelijk de potentiële voortijdig schoolverlaters op het ROC.

- De beroepskeuze sluit vaak niet aan bij hun kennis en vaardigheden. Het kiezen moet gebeuren op een leeftijd waarop het moeilijk is de gevolgen ervan volledig te overzien. Sommige leerlingen maken op basis van een onduidelijk toekomstperspectief een slordige keuze.

Het mentoringproject was in eerste instantie gericht op de Hengelose vmbo-leerlingen van verschillende richtingen en niveaus, uit het tweede jaar en verder. De leerling kan zowel een autochtone als allochtone zorgleerling zijn. De indicatoren die een leerling als een zorg- of risicoleerling bestempelen zijn onder andere: spijbelgedrag, onvoldoende schoolresultaten, aanpassingsproblemen, motivatie, herkomst en thuissituatie. Leerlingen die echter al bij meerdere vormen van (individuele of gezins-)hulpverlening zijn betrokken, werden buiten het project gehouden.

In overleg met de scholen is afgesproken dat, indien zij een leerling signaleren die zich buiten de doelgroep bevindt maar toch baat kan hebben bij een externe mentor, in dergelijke gevallen een uitzondering kan worden gemaakt. Tijdens de uitvoering van het project zijn ook havo- en vwo-leerlingen in het project opgenomen en is begeleiding geboden aan niet-leerlichtige maar wel studerende leerlingen.

2.3 Succesvolle koppeling

Het belangrijkste criterium voor een succesvolle koppeling vormt de feedback van de mentee naar aanleiding van het project, dus wanneer de mentee aangeeft tevreden te zijn over het mentoringproces en het gevoel heeft vooruitgang te hebben geboekt. Andere belangrijke meetcriteria zijn de preventieve schooluitval onder zorg- of risicoleerlingen, de doorstroming naar het vervolgonderwijs en het meten van de verdieping van de motivatie van de leerlingen voor een beroepskeuze en een vervolgopleiding. Deze worden door Variya gemeten aan de hand van een effectmeting die uitgevoerd wordt door middel van een vragenlijst en diepte-interviews met mentees en mentoren.

2.4 Mentoring

Mentoring kan worden omschreven als een begeleidende activiteit, waarbij een meer ervaren persoon een minder ervaren persoon begeleidt door het uitwisselen van praktische ervaringen en het geven van regelmatige feedback.¹ Mentoring is vraaggestuurd en gebeurt op vrijwillige basis, met toestemming van de ouders. Het vormt een aanvulling op, en is geen vervanging, van hetgeen geboden wordt aan zorg voor en ondersteuning van de leerlingen. De ouders blijven hier primair voor verantwoordelijk. Mentoring is erop gericht leerlingen te leren zelf beslissingen en keuzes te maken voor hun toekomst. Bij de start van mentoring worden door de leerling en de mentor doelen vastgesteld.

Bij mentoring ligt het accent op het sociaal-emotionele vlak en de identiteitsontwikkeling van leerlingen. De externe mentor fungeert vooral als persoonlijk rolmodel en coach. De leerling moet zich met de mentor kunnen identificeren op basis van herkenning (leeftijd, etniciteit, sekse, achtergrond, interesses, karakter). In principe zijn de koppelingen man-man of vrouw-vrouw. Mentoring stelt de leerling centraal en probeert zijn huidige competenties naar voren te brengen om zich voor te kunnen zetten in zijn (school)leven. Mentoring vindt overwegend plaats buiten school en buiten de thuissituatie.

2.5 Mentoren

Bij het mentoringproject wordt een leerling gekoppeld aan een externe mentor. Een (externe) mentor is een vrij-willige begeleider van een leerling en voert dus geen reguliere taak op school uit, ook is de mentor niet verbonden aan een hulpverleningsorganisatie. Het zijn ervaren vakmensen, zowel werkenden en gepensioneerden, afkomstig uit de techniek, zorg en welzijn, personeel en arbeid, economie, management en onderwijs. Ook kan het gaan om studenten uit het HBO/WO. Tijdens individuele kennismakingsgesprekken

¹ Crul en Kraal, 2004, p. 127.

wordt gekeken op welke gebieden de mentor ondersteuning kan bieden en is er gesproken over motivatie, persoonlijke eigenschappen en kwaliteiten, voorkeuren en verwachtingen.

De activiteiten van de mentor bestaan uit het voeren van gesprekken met de leerling in een één-op-één situatie. Hierbij wordt uitgegaan van anderhalf uur in de week, afhankelijk van de behoefte van de leerling. De gespreks-onderwerpen worden door (of in overleg met) de leerling bepaald. Ook andere activiteiten kunnen worden ondernomen, zoals het bezoeken van de werkplek van de mentor. De mentor gaat minstens één keer op huisbezoek bij de leerling. De koppeling is in principe voor een jaar, maar kan op basis van gegronde redenen verkort of verlengd worden. De leerlingen en mentoren die in het schooljaar 2006-2007 zijn gekoppeld zetten hun activiteiten voort in het schooljaar 2007-2008.

Er zijn in totaal 26 mentoren geworven met verschillende achtergronden waaronder een wethouder, een gepensioneerde, een vutter, een eigenaar van een bedrijf en personen werkzaam in het onderwijs en technische gezondheid. De mentoren werden primair begeleid door de gemeente Hengelo. Door Stichting Cosmicus is een basistraining gegeven van drie avonden. Hierin is ingegaan op verschillende vaardigheden zoals: gesprekstechnieken, het geven van feedback, het winnen van vertrouwen, empathie, het aangeven van grenzen, de mate van sturing en normering, het omgaan met weerstanden. Tevens is er een thema-avond georganiseerd over de inrichting van het VMBO. In het schooljaar 2007-2008 kunnen op verzoek van mentoren thema-avonden worden georganiseerd. Ook zullen er bijeenkomsten worden georganiseerd waarbij mentoren via intervisiemethoden ervaringen kunnen uitwisselen. Voordat een koppeling plaats vindt wordt door de projectleider individueel met de leerling gesproken. De projectleider, de mentor, de leerling en de ouders/verzorgers voeren daarna een kennismakingsgesprek. Daarna is het aan de mentor en de leerling om vervolgspraken te maken. Er is een logboekformulier ontwikkeld, waarop de mentor kan bijhouden waarover gesproken is. Tevens is er een telefonisch spreekuur met de projectleider. Ook via de mail kan contact worden opgenomen met de projectleider. Na verloop van tijd zal met de mentor een evaluatiegesprek worden gevoerd.

2.6 Methoden van onderzoek

Om de kwantitatieve effecten van mentoring te kunnen meten (preventieve schooluitval, doorstroming naar vervolgonderwijs en verdieping van motivatie van leerlingen) wordt een voor- en nameting afgenomen onder de mentees. De metingen bestaan uit een vragenlijst die is opgenomen in Bijlage I. De voormetingen zijn afgenomen onder de mentees op het moment dat een mentor aan een leerling gekoppeld werd. De nametingen zijn afgenomen op het moment dat de koppeling werden afgebroken, meestal gebeurd dit op het moment dat aan de hulpvraag/hulpvragen van de mentee is/zijn voldaan. De vragenlijst voor de metingen zijn ontworpen door een onderzoeker van Variya. De voor- en nameting zijn afgenomen door de verantwoordelijke ambtenaar van de gemeente Hengelo.

Voor de evaluatie van het project zijn tevens interviews afgenomen onder 3 koppels, dus zowel mentee als mentor. De kwalitatieve gegevens die deze gesprekken hebben opgeleverd vormen belangrijke aanvullingen op de kwantitatieve gegevens uit de effectmeting.

3. Resultaten effectmeting

3.1 Gerealiseerde koppelingen

In juli 2008 waren in totaal 13 koppelingen tot stand gekomen, waarvan er voor het eind van het project 12 zijn afgekoppeld. Eén van de mentees die in 2008 is gekoppeld krijgt nog begeleiding van zijn mentor. Het aantal daadwerkelijke koppelingen loopt ver achter op de beoogde koppelingen bij de start van het project. Aan het eind van het eerste projectjaar waren in mei 2007 slechts 7 leerlingen gekoppeld in plaats van de beoogde 10. Voor het schooljaar 2007-2008 werd gerekend op 15 nieuwe koppels, maar uiteindelijk kwamen er slechts 6 nieuwe mentees bij.

Hoewel in totaal 13 koppelingen tot stand zijn gebracht, waarvan er 12 zijn afgekoppeld, hebben helaas niet alle leerlingen zowel een voor- als nameting verricht. Van alle leerlingen hebben 10 leerlingen een voormeting ingevuld en van slechts 6 leerlingen is alleen een eindmeting ontvangen. Een aantal leerlingen is voortijdig gestopt met de begeleiding en een aantal deelnemers hebben hun koppeling met succes beëindigd maar geen eindmeting ingevuld. Ook zijn er van één koppel nog geen resultaten van de nameting beschikbaar zijn waardoor ook deze leerling afvalt bij de effectmeting. Door het ontbreken van gegevens van leerlingen, zijn deze leerlingen buiten beschouwing gelaten bij het analyseren van de resultaten. Een aantal van de 7 leerlingen, die niet bij de effectmeting meegenomen konden worden, hebben deelgenomen aan de diepte-interviews. Door het geringe aantal leerlingen dat uiteindelijk aan het mentoringproject deelnam, is de aanvullende informatie die vergaard is aan de hand van diepte-interviews, van groot belang. De uitkomsten hiervan zijn in hoofdstuk 4 uiteengezet.

Tabel 2. Gerealiseerde koppelingen en stand van zaken.

Koppels	Stand van zaken	Resultaat
Koppels in 2007		
1. Meisje - vrouw	Afgekoppeld	Succes Leerling gaat door met studie
2. Jongen - man	Afgekoppeld	Succes
3. Jongen - man	Afgekoppeld	Succes
4. Meisje - vrouw	Afgekoppeld	Succes
5. Meisje - vrouw	Afgekoppeld	Succes Zij krijgt nog begeleiding met een nieuwe doelstelling.
6. Meisje - vrouw	Afgekoppeld	Succes Zij krijgt nog begeleiding met een nieuwe doelstelling. Leerling werkt maar krijgt nog begeleiding met nieuwe doelstelling.
7. Meisje - vrouw	Afgekoppeld	Na half jaar met succes afgerond
8. Meisje - vrouw	Is eerder gestopt	Krijgt professionele hulp
9. Meisje - vrouw	Is eerder gestopt	Zij is naar professionele hulp doorverwezen
10. Jongen - man	Vanaf het begint is mentoring niet op gang gekomen.	Leerling en ouders houden zich niet aan de afspraak
11. Jongen - man	Afgekoppeld	Geen succes. Hij krijgt professionele hulp.
12. Jongen - man	Is eerder gestopt	Leerling heeft geen motivatie
Koppels 2008		
1. Jongen - man	De begeleiding loopt nog steeds	Onbekend, loopt nog

Bron: Variya, nulmeting mentoring Hengelo 2008.

In tabel 2 zijn de koppels weergegeven, onderverdeeld naar geslacht, stand van zaken met betrekking tot de koppeling en de belangrijkste resultaten van de begeleiding. Uit de tabel kan opgemaakt worden dat van de 12 koppelingen die in 2007 tot stand waren gekomen, er 5 voortijdig zijn afgekoppeld. Daarvan zijn er 3 naar professionele hulp toegewezen. Met de overige 2 mentees is het niet gelukt een begeleidingstraject voort te zetten vanwege gebrek aan motivatie en inzet. Van de koppeling die in 2008 tot stand is gekomen kan nog niet gezegd worden of het wel of geen succes is. Van de overige mentees zullen er 2 leerlingen verder begeleid worden, waarbij met een nieuwe hulpvraag en doelstelling gewerkt wordt.

3.2 Achtergrond kenmerken mentees

In deze paragraaf wordt eerst ingegaan op de achtergrondkenmerken van de leerlingen die zowel een nulmeting als eindmeting hebben ingevuld. Deze individuele kenmerken (onafhankelijke variabelen) zouden het functioneren van de leerlingen op verschillende niet-cognitieve gebieden kunnen beïnvloeden.

Geslacht, leeftijd en etniciteit

Uiteindelijk hebben slechts 6 leerlingen zowel een nul- als eindmeting ingevuld. Het gaat om 4 meiden en 2 jongens. De meeste van hen zijn jonger dan 17 jaar zoals blijkt uit tabel 3.

Tabel 3. Leeftijd van mentees.

Leeftijd onderverdeeld in 2 categorieën	Aantal
< 17 jaar oud	4
> 17 jaar oud	2
Totaal	6

Bron: Variya, nulmeting mentoring Hengelo 2008.

De meeste mentees, 4 leerlingen, zijn van autochtone afkomst en de overige 2 zijn van allochtone afkomst. Eén van de allochtone mentees is van Irakese afkomst en de andere mentee heeft een autochtone vader en een moeder die Surinaamse van afkomst is.

School, leerweg, sectorrichting en leerjaar

Uit tabel 4 blijkt dat 4 leerlingen onderwijs volgen aan de katholieke gemeenschap De Grundel en 1 leerling aan de Openbare Scholengemeenschap Hengelo Wooldermeent. Eén leerling volgt de VAVO-opleiding (Voortgezet Algemeen Volwassen Onderwijs) in Hengelo aan het ROC van Twente.

Tabel 4. School van mentees voortgezet onderwijs

School voortgezet onderwijs	Aantal
Katholieke Scholengemeenschap De Grundel	4
Openbare Scholengemeenschap Hengelo Wooldermeent	4
ROC van Twente, VAVO opleiding	1
Totaal	6

Bron: Variya, nulmeting mentoring Hengelo 2008.

In tabel 5 staat aangegeven welke leerweg de mentees volgen. Daaruit blijkt dat 3 leerlingen de kaderberoeps-gerichte leerweg volgen, gevolgd door de theoretische leerweg en slechts 1 leerling volgt het LWOO.

Tabel 5. Gevolgde leerweg door de mentees.

Gevolgde leerweg op het VMBO		Aantal
1	Leerwegondersteuning (LWOO)	1
2	Kaderberoepsgerichte leerweg (KBL)	3
3	Theoretische leerweg (TL)	2
Totaal		6

Bron: Variya, nulmeting mentoring Hengelo 2008

In tabel 6 is opgenomen welke sectorrichting binnen hun opleiding de leerlingen volgden ten tijde van de voormeting en ten tijde van de nameting. Daaruit blijkt dat 2 leerlingen in de loop van het jaar van sectorrichting zijn overgestapt: van de Economische richting (LWOO) naar de richting Handel en Administratie (Kaderberoepsgerichte leerweg). Het gaat om twee leerlingen die aanvankelijk niet gemotiveerd waren en de LWOO opleiding volgden, maar dankzij mentoring gemotiveerd raakten om beter te presteren. Na een aantal maanden kregen zij spijt van hun aanvankelijke opleidingskeuze en zijn zij alsnog overgestapt naar een KBL-opleiding.

Tabel 6. Sectorrichting gevolgde opleiding

sector	Metingen		Totaal
	Nulmeting	Eindmeting	
Zorg en Welzijn	1	1	2
Economie	4	2	6
Handel en Administratie	1	3	4
Totaal	6	6	12

Bron: Variya, nulmeting mentoring Hengelo 2008

Ten tijde van de nulmeting zaten de meeste mentees in hun 3e leerjaar van de opleiding (tabel 7). Uitgezonderd is de mentee die de VAVO-opleiding volgt. Dat betreft namelijk een één-jarige opleiding.

Tabel 7. Leerjaar

Leerjaar	Metingen		Totaal
	Nulmeting	Eindmeting	
2	1	1	2
3	3	2	5
4	1	2	3
Totaal	5	5	10

Bron: Variya, nulmeting mentoring Hengelo 2008

Spijbelgedrag

Spijbelen is één van de voorverschijnselen van schooluitval. Wanneer een leerling niet gemotiveerd is, verzuimt hij of zij. Het begint met een lesuur daarna een paar les uren tot enkele dagen per week. In onderstaande tabel staat aangegeven hoe vaak de mentees aangaven te spijbelen tijdens de voormeting en nadat ze begeleiding hadden gekregen bij de nameting. Uit beide metingen blijkt dat één mentee aangaf meerdere keren per week te spijbelen, voordat hij/zij begeleid werd. Uit interviews met deze mentee bleek

dat leerlingen veelal niet in hun eentje spijbelen, maar samen met medeleerlingen. Onder schooltijd deden ze alsof ze naar school gingen, maar in feite gingen ze ergens anders naar toe. Nadat de leerling begeleiding had gekregen van een mentor, besepte de leerling dat het niet goed was om te spijbelen en stopte hij/zij met spijbelen. Aan het eind van de begeleiding is het spijbelgedrag dus in positieve zin veranderd wat een hele prestatie genoemd kan worden.

Dat geldt overigens niet voor de andere mentees. Hun spijbelgedrag is nagenoeg weinig veranderd. Bij de nameting geven 2 mentees aan een keer per jaar te spijbelen waar dit voorheen door 1 mentee was aangegeven. Hoewel een keer per jaar spijbelen geen directe gevaar vormt voor voortijdige schooluitval is waakzaamheid voor deze mentees noodzakelijk om verdere afglijding te voorkomen.

Tabel 8. Spijbelgedrag van mentees gedurende het afgelopen schooljaar.

Ik spijbelde vorig jaar.....		Metingen		Totaal
		Nulmeting	Eindmeting	
	nooit	4	3	7
	een keer per jaar	1	3	4
	meerdere keren per week	1	0	1
Totaal		6	6	12

Bron: Variya, nulmeting mentoring Hengelo 2008

Motivatie om door te studeren

Bijna alle deelnemende leerlingen zijn goed gemotiveerd om naar het MBO te gaan na hun huidige opleiding. Slechts één mentee heeft uiteindelijk besloten om niet verder te gaan met studeren. Een belangrijke bijdrage van mentoring is dat deze mentee tijdens de nulmeting niet wist of zij/hij zou gaan doorstuderen, maar aan het eind van de begeleiding een keuze heeft kunnen maken.

Tabel 9. Motivatie om een vervolgopleiding te volgen.

Doorstuderen na deze opleiding?		Metingen		Totaal
		Nulmeting	Eindmeting	Nulmeting
	ja	5	5	10
	nee	0	1	1
	weet niet	1	0	1
Totaal		6	6	12

Bron: Variya, nulmeting mentoring Hengelo 2008.

3.3 Niet-cognitieve variabelen

Sociale steun

Onder sociale steun wordt verstaan de steun van de ouders, familie en mensen uit de naaste omgeving, vooral op het functioneren op school van een persoon. Dit kan in de vorm zijn van aandacht voor schoolzaken en schoolkwesties die leerlingen zelf aan hun sociale omgeving vertellen. Om de sociale steun van de leerlingen te meten, hebben we drie stellingen geformuleerd waarbij op iedere stelling vier antwoordmogelijkheden zijn: nooit, nauwelijks, soms en altijd.

Tabel 10 laat zien dat de sociale steun aan de mentees relatief hoog is. Vooral aan het begin van de meting, scoren de mentees hoog op sociale steun. Bij de eindmeting geven drie leerlingen aan dat hun ouders nog altijd vragen naar hun schoolzaken.

Tabel 10. Sociale steun: stelling 1

Sociale steun		Metingen		
Mijn ouders vragen hoe het op school gaat		Nulmeting	Eindmeting	Totaal
	soms	0	3	3
	altijd	6	3	9
Totaal		6	6	12

Bron: Variya, nulmeting mentoring Hengelo 2008.

Drie andere mentees geven aan dat dit nu slechts soms het geval is. Aan de hand van interview is gebleken dat alle deelnemende leerlingen in de loop van het schooljaar meer met hun mentor zijn gaan praten over school dan met hun ouders. Wellicht dat mentoring ertoe heeft geleid dat een aantal leerlingen minder met hun ouders over schoolkwesties zijn gaan praten en andersom. Ouders weten dat hun kind een mentor heeft en een aantal van hen heeft wellicht bewust afstand gehouden.

Tabel 11. Sociale steun: stelling 2

Sociale steun		Metingen		
Ik praat met mensen uit mijn naaste omgeving over school		Nulmeting	Eindmeting	Totaal
	nooit	1	0	1
	nauwelijks	2	3	5
	soms	2	3	5
	altijd	1	0	1
Totaal		6	6	12

Bron: Variya, nulmeting mentoring Hengelo 2008.

Behalve met de mentor en de ouders praten de deelnemende leerlingen ook over hun schoolzaken met mensen uit hun omgeving. Tabel 11 laat zien dat in tegenstelling tot de nulmeting, alle mentees bij de eindmeting aangeven met mensen uit hun omgeving over school te praten. Dit betekent dat één van de leerlingen opener is geworden en meer sociale steun heeft gekregen om op te bouwen dankzij mentoring.

Tabel 12. Sociale steun: stelling 3

Sociale steun		Metingen		
Ik heb met familie gepraat over mijn schoolkeuze		Nulmeting	Eindmeting	Totaal
	nooit	0	0	0
	nauwelijks	3	2	5
	soms	0	3	5
	altijd	3	1	1
Totaal		6	6	12

Bron: Variya, nulmeting mentoring Hengelo 2008.

In tabel 12 is dezelfde stelling opgenomen, maar dan voor familie. Onder familie wordt verstaan andere leden van de familie dan de directe gezinsleden, zoals ouders, broers en/of zussen. Het kunnen grootouders, ooms en tantes en hun nichten en/of neven zijn. Bij de nulmeting gaf de helft van de deelnemende leerlingen aan altijd met familie over hun schoolkeuze te praten. Echter, de andere helft sprak hier nauwelijks met familie over. Bij de eindmeting, na de begeleiding door mentoren, blijken minder mentees over hun schoolkeuze met hun familie te praten.

Zelfbeeld van leerlingen

De leerlingen is ook gevraagd naar hun zelfbeeld. Om dit te meten zijn vijf verschillende gebieden van het zelfbeeld gemeten, namelijk: het algemene zelfbeeld, het academisch zelfbeeld, het zelfbeeld t.a.v. sport, het zelfbeeld t.a.v. hun contact met een persoon (leeftijdsgenoot) van hetzelfde geslacht en het zelfbeeld t.a.v. hun contact met een persoon (leeftijdsgenoot) van het andere geslacht.

1. Zelfbeeld algemeen

Het algemeen zelfbeeld is aan de hand van 5 stellingen gemeten. Aan de leerlingen is gevraagd om uit vier antwoorden een keuze te maken waarbij: 1 oneens, 2 beetje oneens, 3 beetje eens, en 4 eens. Uit onderstaande tabel blijkt dat de meeste leerlingen na mentoring positiever zelfbeeld hebben ontwikkeld dan voorheen. Slechts één leerling is negatiever over zichzelf gaan denken dan voor de begeleiding. Een goede verklaring is hier niet voor te geven.

Tabel 13. Zelfbeeld: stelling 1

Zelfbeeld		Metingen		
Meestaal vind ik mezelf goed zoals ik ben		Nulmeting	Eindmeting	Totaal
	oneens	0	1	1
	beetje oneens	2	1	3
	beetje eens	2	0	2
	eens	2	4	6
Totaal		6	6	12

Bron: Variya, nulmeting mentoring Hengelo 2008.

Wat betreft de 2^e stelling (zie tabel 14) is te zien dat na mentoring meer deelnemende leerlingen respect voor zich zelf hebben gekregen. Bij 2 leerlingen is, ondanks mentoring, sprake van gebrek aan zelfrespect.

Tabel 14. Zelfbeeld: stelling 2

Zelfbeeld		Metingen		
Meestal heb ik veel respect voor mezelf		Nulmeting	Eindmeting	Totaal
	oneens	1	1	2
	beetje oneens	1	1	2
	beetje eens	2	0	2
	eens	2	4	6
Totaal		6	6	12

Bron: Variya, nulmeting mentoring Hengelo 2008.

Tabel 15 laat zien dat ook ten aanzien van zelfvertrouwen een positieve verandering is te zien na mentoring. De mentees zijn iets zelfverzekerder geworden. Bij twee leerlingen is sprake van onzekerheid. Dat is er één minder dan bij de nulmeting.

Tabel 15. Zelfbeeld: stelling 3

Zelfbeeld		Metingen		
Meestal heb ik veel zelfvertrouwen		Nulmeting	Eindmeting	Totaal
	oneens	2	1	3
	beetje oneens	1	1	2
	beetje eens	3	3	6
	eens	0	1	1
Totaal		6	6	12

Bron: Variya, nulmeting mentoring Hengelo 2008.

Een positief zelfbeeld is een teken van zelfacceptatie. Om inzicht te krijgen in het zelfbeeld van de mentees, is hen de volgende stelling voorgelegd: meestal heb ik een negatief beeld van mezelf. Tabel 16 laat zien dat er een verbetering t.a.v. het zelfbeeld is aan het eind van het mentoringproject. Onder drie leerlingen met een negatief zelfbeeld aan het begin van de meting, is bij de eindmeting sprake van een verschuiving naar een positiever zelfbeeld. Er is slechts één leerling met een negatief beeld over zichzelf. De overige mentees zijn positiever over zichzelf geworden.

Tabel 16. Zelfbeeld: stelling 4

Zelfbeeld		Metingen		
		Nulmeting	Eindmeting	Totaal
Meestal heb een negatief beeld van mezelf				
	oneens	2	4	6
	beetje oneens	0	1	1
	beetje eens	3	0	3
	eens	1	1	2
Totaal		6	6	12

Bron: Variya, nulmeting mentoring Hengelo 2008.

Algemeen kan ten aanzien van het zelfbeeld geconcludeerd worden dat de mentees positiever over zich zelf zijn gaan denken. Hun zelfbeeld is positiever geworden na begeleiding door een mentor. Dit is een aanwijzing dat mentoring een positief effect heeft op het verbeteren van het zelfbeeld van mentees.

2. Zelfbeeld academisch

Het academisch zelfbeeld betreft het beeld dat iemand heeft met betrekking tot school. Bij de mentees is aan de hand van vier stellingen gemeten wat zij vinden van de vakken op school en hoe goed ze zijn.

Tabel 17. Academisch zelfbeeld: stelling 1

Academisch zelfbeeld		Metingen		
		Nulmeting	Eindmeting	Totaal
De meeste vakken op school vind ik leuk				
	oneens	1	1	2
	beetje oneens	0	2	2
	beetje eens	2	2	4
	eens	3	1	4
Totaal		6	6	12

Bron: Variya, nulmeting mentoring Hengelo 2008.

Voordat leerlingen een mentor hadden, vonden zij bijna allemaal de meeste vakken op school leuk. Nadat ze het mentoringproject zijn ingestapt geven meer mentees aan dat zij de vakken minder leuk vinden. Een verklaring hiervoor kan zijn dat de gevolgde vakken aan het begin nog gemakkelijk waren te volgen en de stof later moeilijker werd. Ook kan het zijn dat oude vakken zijn afgesloten in de loop van het jaar en dat de nieuwe vakken minder leuk worden ervaren. Ten slotte zou ook nog de studieswitch onder een aantal mentees reden kunnen zijn voor het minder leuk vinden van de gevolgde vakken.

Tabel 18 laat zien dat bijna alle leerlingen aangaven geen moeite te hebben met de meeste schoolvakken, op één leerling na. Nadat de leerlingen begeleid waren door een mentor geven alle aan geen (enkele) moeite meer te hebben met de meeste schoolvakken. Uit interviews blijkt dat mentees de schoolvakken beter begrijpen nadat ze begeleiding kregen van mentoren. Als ze een probleem hadden met de school, bespraken ze dit met de mentor en werd er samen naar een oplossing gezocht. Als voorbeeld werden genoemd: hoe kan ik mijn huiswerk maken en hoe moet ik een spreekbeurt houden?

Tabel 18. Academisch zelfbeeld: stelling 2

Academisch zelfbeeld		Metingen		
Ik heb moeite met de meeste schoolvakken		Nulmeting	Eindmeting	Totaal
	oneens	3	4	7
	beetje oneens	2	2	4
	beetje eens	1	0	1
	eens	0	0	0
Totaal		6	6	12

Bron: Variya, nulmeting mentoring Hengelo 2008.

Uit tabel 19 blijkt dat geen enkele leerling aangaf slechte cijfers te halen voor de meeste schoolvakken. En dat is zo gebleven. Er is zelfs een kleine verbetering waar te nemen bij de eindmeting. Uit gesprekken met enkele mentees blijkt dat ze alle aangeven er zeker van te zijn dat zij hun diploma zullen behalen met goede cijfers. Ze gaven aan dat dit komt door de begeleiding van de mentor.

Tabel 19. Academisch zelfbeeld: stelling 3

Academisch zelfbeeld		Metingen		
Ik haal goede cijfers voor de meeste schoolvakken		Nulmeting	Eindmeting	Totaal
	oneens	0	0	0
	beetje oneens	0	0	0
	beetje eens	3	2	5
	eens	3	4	7
Totaal		6	6	12

Bron: Variya, nulmeting mentoring Hengelo 2008.

Aan het begin van de begeleiding gaven alle mentees aan dat ze goed zijn in de meeste schoolvakken zijn. Na de begeleiding neemt dit af: een aantal leerlingen is het niet meer met de stelling eens. Bij de eindmeting is een vermindering in het academisch zelfbeeld van de mentees opgetreden. Dit komt misschien door het feit dat mentees bewuster over zichzelf zijn en er meer vertrouwen in hun vermogen om hun opleiding te beoordelen. Door de begeleiding leren ze zichzelf beter kennen: wie ben ik, wat kan ik en hoe kan ik beter op school en buiten school functioneren? Aanvullend kunnen wellicht als oorzaak ook de zelfde argumenten genoemd worden als bij stelling 1 van academisch zelfbeeld.

Tabel 20. Academisch zelfbeeld: stelling 4

Zelfbeeld t.a.v. Academisch		Metingen		
Ik ben goed in de meeste schoolvakken		Nulmeting	Eindmeting	Totaal
	oneens	0	0	0
	beetje oneens	0	2	2
	beetje eens	3	2	5
	eens	3	2	5
Totaal		6	6	12

Bron: Variya, nulmeting mentoring Hengelo 2008.

Werkhouding

Om de werkhouding van leerlingen te achterhalen, werden aan de mentees drie stellingen voorgelegd waarbij de leerlingen moesten aangeven in hoeverre zij het met de stelling eens waren. Deze staan aangegeven in de tabellen 21, 22 en 23. Uit de metingen blijkt dat er nauwelijks verandering is waar te nemen in de werkhouding van de mentees in vergelijking met de periode voor mentoring. Bij de eerste stelling ten aanzien van de variabele werkhouding is geen verandering te zien (tabel 21). De meeste mentees geven aan hard tot heel hard hun best te doen op school.

Tabel 21. Werkhouding: stelling 1

Werkhouding		Metingen		
Ik werk heel hard voor school		Nulmeting	Eindmeting	Totaal
	oneens	1	1	2
	beetje oneens	1	1	2
	beetje eens	2	2	4
	eens	2	2	4
Totaal		6	6	12

Bron: Variya, nulmeting mentoring Hengelo 2008.

Uit de tweede meting is te zien dat de meeste deelnemende leerlingen aangeven grondig en nauwkeurig voor school te werken. Bij één leerling is een negatieve verandering in werkhouding waar te nemen. Voor mentoring gaf de leerling nog aan dat hij/zij grondig en nauwkeurig voor school werkte. Bij de eindmeting was hier minder sprake van.

Tabel 22. Werkhouding: stelling 2

Werkhouding		Metingen		
Ik werk grondig en nauwkeurig voor school		Nulmeting	Eindmeting	Totaal
	oneens	1	1	2
	beetje oneens	0	1	1
	beetje eens	3	3	6
	eens	2	1	3
Totaal		6	6	12

Bron: Variya, nulmeting mentoring Hengelo 2008.

Ondanks dat de meeste deelnemende leerlingen aangeven hard voor school te werken, maakt niet iedereen regelmatig zijn/haar huiswerk. Bij de nulmeting gaven vijf leerlingen aan regelmatig hun huiswerk te doen (tabel 23). Bij de eindmeting gaven slechts twee leerlingen dit aan. Geconcludeerd kan worden dat er weinig is veranderd in de werkhouding van de mentees. De meeste leerlingen werken hard voor school maar niet iedereen maakt regelmatig zijn/haar huiswerk.

Tabel 23. Werkhouding: stelling 3

Werkhouding		Metingen		
Ik doe regelmatig mijn huiswerk		Nulmeting	Eindmeting	Totaal
	oneens	1	2	3
	beetje oneens	0	2	2
	beetje eens	3	2	5
	eens	2	0	2
Totaal		6	6	12

Bron: Variya, nulmeting mentoring Hengelo 2008.

Extrinsieke motivatie

De extrinsieke motivatie betreft de motivatie van de leerling om zijn best te doen voor school, geprikkeld buiten zichzelf om. Om de extrinsieke motivatie te meten werden aan de leerlingen drie stellingen voorgelegd. Hierbij konden zij wederom uit vier antwoordmogelijkheden kiezen.

Tabel 24. Extrinsieke motivatie: stelling 1

Extrinsieke motivatie		Metingen		
Ik wil graag goede cijfers halen		Nulmeting	Eindmeting	Totaal
	oneens	0	0	0
	beetje oneens	0	0	0
	beetje eens	0	1	1
	eens	6	4	10
Totaal		6	5	11

Bron: Variya, nulmeting mentoring Hengelo 2008.

Bij de eerste stelling is te zien dat bij de nulmeting iedereen aangeeft graag goede cijfers te behalen (tabel 24). Bij de eindmeting zijn kleine verschuivingen te zien in de motivatie van de leerlingen om te presteren. Eén van de leerlingen heeft bij de eindmeting geen antwoord gegeven omdat de stelling voor hem/haar niet van toepassing is.

Tabel 25. Extrinsieke motivatie: stelling 2

Extrinsieke motivatie		Metingen		
De school is voor mij vooral belangrijk omdat het belangrijk is voor later		Nulmeting	Eindmeting	Totaal
	oneens	0	0	0
	beetje oneens	0	0	0
	beetje eens	0	0	0
	eens	6	5	11
Totaal		6	5	11

Bron: Variya, nulmeting mentoring Hengelo 2008.

Uit de antwoorden op de tweede stelling blijkt dat iedereen school belangrijk vindt voor zijn/haar toekomst (tabel 25). Dit gold zowel voor de nulmeting alsook voor de eindmeting.

De meeste deelnemende leerlingen vinden school ook belangrijk omdat zij er iets aan hebben (tabel 26). Bij de eindmeting is één leerling van mening veranderd. Hij/zij is het niet meer eens met de stelling maar een beetje oneens. Dit komt misschien door het feit dat hij/zij meer bewust is van zichzelf. De motivatie is iets veranderd, maar niet meer geprikkeld door factoren van buitenaf.

Tabel 26. Extrinsieke motivatie: stelling 3

Extrinsieke motivatie		Metingen		
De school is voor mij belangrijk omdat ik er iets aan heb		Nulmeting	Eindmeting	Totaal
	oneens	0	0	0
	beetje oneens	0	1	1
	beetje eens	1	1	2
	eens	5	3	8
Totaal		6	5	11

Bron: Variya, nulmeting mentoring Hengelo 2008.

Intrinsieke motivatie

Intrinsieke motivatie betreft de motivatie van de leerling om zijn best te doen, maar dan geprikkeld vanuit zichzelf. Om deze motivatie te meten legden we drie stellingen voor waarop de leerlingen wederom konden kiezen uit 4 antwoordmogelijkheden.

Tabel 27. Intrinsieke motivatie: stelling 1

Intrinsieke motivatie		Metingen		
Ik ben een leerling die graag leert		Nulmeting	Eindmeting	Totaal
	oneens	2	2	4
	beetje oneens	1	2	3
	beetje eens	2	1	3
	eens	1	1	2
Totaal		6	6	12

Bron: Variya, nulmeting mentoring Hengelo 2008.

Uit de eerste meting blijkt dat de meeste deelnemende leerlingen niet graag leren. Bij de nulmeting gaven 3 leerlingen aan dat zij graag leren, maar bij de eindmeting waren dat er nog maar 2. Over het algemeen is er weinig veranderd bij de eerste stelling.

Tabel 28. Intrinsieke motivatie: stelling 2

Intrinsieke motivatie		Metingen		
De school is voor mij vooral belangrijk omdat de vakken interessant zijn		Nulmeting	Eindmeting	Totaal
	oneens	1	2	3
	beetje oneens	1	0	1
	beetje eens	3	2	5
	eens	1	2	3
Totaal		6	6	12

Bron: Variya, nulmeting mentoring Hengelo 2008.

Uit tabel 28 blijkt dat de meeste leerlingen het met de tweede stelling eens zijn. Zij vinden dat de school belangrijk is omdat de vakken interessant zijn. Slechts twee leerlingen zijn het er niet mee eens.

Tabel 29. Intrinsieke motivatie: stelling 3

Intrinsieke motivatie		Metingen		
De school is voor mij vooral belangrijk omdat leren leuk is		Nulmeting	Eindmeting	Totaal
	oneens	2	2	4
	beetje oneens	1	3	4
	beetje eens	2	1	3
	eens	1	0	1
Totaal		6	6	12

Bron: Variya, nulmeting mentoring Hengelo 2008.

De meeste deelnemende leerlingen zijn het niet eens met de derde stelling. Zij hebben een andere reden waarom school belangrijk is voor hen. Uit stelling 1 weten we dat alle mentees school vooral belangrijk vinden voor de toekomst. Dit geeft aan dat de leerlingen vooral extrinsiek gemotiveerd worden om hun best te doen. Conclusie: de meeste leerlingen hebben een relatief lage intrinsieke motivatie. Ze beschouwen zichzelf als leerlingen die niet graag leren. Slechts één leerling gaf bij de eindmeting aan dat school belangrijk is omdat leren leuk is. Wel vinden de meeste leerlingen dat de schoolvakken interessant zijn.

Toekomstverwachtingen

Bijna alle leerlingen geven aan dat ze nog geen idee hebben wat ze later willen gaan doen. Uit het gesprek is gebleken dat ze over hun toekomstbeeld meer weten. Ze hebben over hun toekomstbeeld met hun mentoren besproken. Maar ze zijn nog niet honderd procent zeker over wat ze gaan doen. Een leerling heeft wel met een zekerheid verteld over wat hij gaat doen.

Tabel 30. Toekomstverwachting: stelling 1

Toekomstverwachtingen		Metingen		
Ik heb geen idee wat ik later ga doen		Nulmeting	Eindmeting	Totaal
	Oneens	1	0	1
	Beetje oneens	0	1	1
	Beetje eens	3	1	4
	Eens	2	3	5
Totaal		6	6	12

Bron: Variya, nulmeting mentoring Hengelo 2008.

Alle deelnemende leerlingen gaan er vanuit dat zij een goede baan zullen krijgen met hun opleiding (tabel 31). Eén leerling vertelde vol zelfvertrouwen en enthousiasme, in een interview, dat hij/zij er zeker van is dat hij/zij de Bank en Verzekering opleiding gaat doen. Met deze opleiding zou hij een goede baan kunnen krijgen.

Tabel 31. Toekomstverwachting: stelling 2

Toekomstverwachtingen		Metingen		
Met mijn opleiding kan ik later er een goede baan krijgen		Nulmeting	Eindmeting	Totaal
	oneens	0	0	0
	beetje oneens	0	0	0
	beetje eens	3	1	4
	eens	3	4	7
Totaal		6	5	11

Bron: Variya, nulmeting mentoring Hengelo 2008.

Los van hun opleiding zijn alle leerlingen er zeker van dat ze in de toekomst ooit een baan zullen vinden (tabel 32). Wel waren leerlingen er bij de nulmeting stilliger van overtuigd dat zo ooit een baan zouden vinden. Bij de eindmeting lijken een aantal mentees voorzichtiger te zijn geworden in hun antwoord. Dit komt misschien door het feit dat hij/zij zich meer bewust is over zichzelf en zijn/haar toekomst en een beter inzicht hebben gekregen in de praktijk.

Tabel 32. Toekomstverwachting: stelling 3

Toekomstverwachtingen		Metingen		
Ik zal nooit een baan vinden		Nulmeting	Eindmeting	Totaal
	oneens	5	3	8
	beetje oneens	1	2	3
	beetje eens	0	0	0
	eens	0	0	0
Totaal		6	5	11

Bron: Variya, nulmeting mentoring Hengelo 2008.

Conclusie: Bijna alle leerlingen hebben positieve toekomstverwachtingen. Ze hebben er vertrouwen in dat zij met hun opleiding een goede baan kunnen krijgen, maar ze zijn er nog niet helemaal zeker van wat ze in de toekomst willen gaan doen.

Doorstuderen

Als laatste vraag kregen de leerlingen voorgelegd of zij na hun huidige studie van plan zijn om een vervolgopleiding te volgen. Bij de nulmeting hebben 5 van de 6 mentees aangegeven te willen doorstuderen

(tabel 33). Ze willen na hun huidige opleiding een Mbo-opleiding volgen. Eén mentee wist bij aanvang van het mentoringproject nog niet of zij/hij zou doorstuderen. Bij de eindmeting gaf zij/hij aan dat persoonlijke omstandigheden een vervolgstudie in de weg staan.

Tabel 33. Wens van leerlingen om door te studeren

Doorstuderen na deze opleiding		Metingen		Total
		Nulmeting	Eindmeting	
	ja	5	5	10
	nee	0	1	1
	weet niet	1	0	1
Totaal		6	6	12

Bron: Variya, nulmeting mentoring Hengelo 2008.

4. Resultaten diepte-interviews

4.1 De matching in werking

Aanvullend op de verrichte effectmetingen, in de vorm van vragenlijsten, is er voor gekozen om voor de eindevaluatie aanvullende diepte-interviews af te nemen onder een aantal koppels. Er zijn 3 koppels benaderd voor een interview. Tijdens elk gesprek waren zowel de benaderde mentee als zijn/haar mentor aanwezig. Bovendien werd bij de eindmeting een semi-gestructureerde vragenlijst voorgelegd, waardoor ook die meting kwalitatieve gegevens oplevert. De kwalitatieve gegevens die de gesprekken en de lijsten hebben opgeleverd, vormen belangrijke aanvullingen op de kwantitatieve gegevens uit de effectmeting. Van de gesprekken en de gegeven antwoorden, wordt in dit hoofdstuk verslag gedaan.

Bij het koppelen van een leerling met een mentor zorgde de projectleider er voor dat de behoefte van de leerling, de vraag/vragen van de leerling en het karakter van de leerling aansloten bij een mentor. Ook zorgde zij er voor dat er overeenkomsten zijn tussen koppels wat geslacht betreft. De culturele afkomst vormde geen belangrijke factor van betekenis om een koppel tot stand te brengen. Bijna alle mentoren zijn van autochtone afkomst. De kans dat een allochtone student een autochtone mentor kreeg was daardoor groot. Uit de meting is gebleken dat bijna alle mentees een mentor met dezelfde culturele afkomst hebben, op twee mentees na.

Tabel 34. Etnische afkomst van mentoren en mentees.

Mentor heeft dezelfde culturele afkomst		Totaal
	Ja	4
	Nee	2
Totaal		6

Bron: Variya, nulmeting mentoring Hengelo 2008.

4.2 Belang van koppeling op basis van geslacht

De koppeling tussen een leerling en een mogelijke mentor geschiedde in eerste instantie op basis van geslacht. Uit de gesprekken die gevoerd zijn met de mentees blijkt dit een succesfactor te zijn. Zij gaven aan dat zij, doordat hun mentor van het zelfde geslacht is, makkelijker en openlijker hun verhaal aan hun mentor vertelden. Zij zouden het moeilijk vinden om hun problemen of verhalen te delen met een mentor van het andere geslacht. Eén van de mentees, een jongen, gaf aan dat hij het fijn vond om met een man een gesprek te voeren en activiteiten te verrichten, zoals samen sporten. Een andere mentee, een meisje, vertelde dat zij het fijn vindt om met een jonge vrouw te kletsen over haar vragen. Een andere mentee gaf bij aanvang aan dat zij het belangrijk vindt dat haar mentor een jong persoon is. De andere mentees maakte het niet uit of hun mentor oud of jong is. Voor hen was een goede klik met de mentor het belangrijkste. Het is echter geen wonder dat alle leerlingen tevreden zijn over hun mentorschap.

4.3 Duur van de begeleiding

De begeleiding die mentees kregen duurde gemiddeld een jaar: van mei 2007 tot en met juni 2008. De koppels ontmoetten elkaar vaak 1 of 2 keer per maand. Ze geven aan dat ze hun mentor ontmoeten wanneer zij daar behoefte aan hadden. Het initiatief voor de ontmoeting kwam zowel van de mentor als van de mentee. In de eerste periode ontmoetten ze elkaar vaak. Op een gegeven moment bouwden ze dat af. Wanneer naar het totaal aantal gesprekken gekeken wordt (tabel 35), dan zien we dat het er relatief veel zijn geweest. Er zijn twee mentees met 40 gesprekken. Dit betekent dat deze zij gemiddeld 4 keer per maand of één keer week een ontmoeting met hun mentor hebben gehad. Bijna alle mentees geven aan dat ze voldoende contacten met hun mentor hebben. Slechts één leerling vindt dat haar/zijn contacten met de mentor niet voldoende of weinig is.

Tabel 35. Totaal aantal contacten gedurende de koppeling

Totaal gevoerde gesprekken	Het aantal leerlingen
7 gesprekken	1 mentee
13 gesprekken	1 mentee
20 gesprekken	2 mentee
40 gesprekken	2 mentee
Totaal	6 mentees

Bron: Variya, nulmeting mentoring Hengelo 2008.

De koppels ontmoetten elkaar op verschillende plaatsen. Zo zijn er koppels die elkaar op school of thuis bij de mentee troffen. In andere gevallen was sprake van afwisseling tussen school en thuis als ontmoetingsplek. In andere gevallen spraken koppels af in de stad, café of warenhuis. De ontmoetingsplek was vaak een vrij neutrale plek. De koppels bepaalden samen waar en wanneer ze elkaar zouden ontmoeten.

4.4 Frequentie van het contact

De meeste gesprekken duren tussen de 45 minuten tot 90 minuten per keer. Van tevoren werd vaak geen tijdstip afgesproken waarop het gesprek beëindigd diende te worden. Afhankelijk van de behoefte van de mentee duurden sommige gesprekken langer dan andere. Ook hadden sommige mentees meer aandacht en tijd nodig dan andere mentees. De mentoren zorgden er wel voor dat het contact regelmatig was.

In het onderzoek 'Voorkomen is beter dan uitvallen' van Organise 2 Learn² uit 2007 blijkt dat een docent gemiddeld 15 uur ter beschikking heeft om 75 leerlingen te begeleiden. Dit betekent dat een docent ongeveer 12 minuten per leerling heeft om deze leerling te begeleiden. Onduidelijk is of het om een tijdsperiode van een schooljaar gaat of langer. Goede begeleiding kost echter tijd wat er in de reguliere mentoring op school dus niet is. In die zin vormt het mentoringproject een enorme steun in de rug voor de leerlingen die aan interne begeleiding onvoldoende hebben.

4.5 Contact en begeleiding mentor

De relatie tussen mentor en mentee gaat niet vanzelfsprekend. Er zijn verschillende factoren die de relatie beïnvloeden. De belangrijkste factor volgens de mentees is dat het met de mentor moet 'klikken'. Een aantal koppels heeft enige tijd nodig gehad voor er een goede klik was. Een aantal leerlingen kreeg na een aantal ontmoetingen vertrouwen in hun mentor waardoor ze hun verhaal kwijt konden en meer open stonden voor het opvolgen van het advies van hun mentor. Alle mentees geven aan dat hun mentor goed naar hen luisterde en dat ze goed met hem/haar konden praten.

De begeleiding volgens mentee	Ja	Nee
Het klikte goed met mentor	6	0
Mentor luistert goed	6	0
Ik wil een andere mentor hebben	0	6
Ik kon goed met mijn mentor praten	6	0
Ik heb veel contact met mijn mentor	5	1
Ik vertrouw mijn mentor	6	0
Mijn mentor staat klaar als ik hem/haar nodig heb	6	0
Ik wil meer contact met mijn mentor hebben	2	4

² <http://www.minocw.nl/documenten/48811e.pdf>

Alle koppels gaven aan dat het tussen hen en hun mentor goed 'klikte'. Ook zijn alle leerlingen tevreden over de wijze waarop ze zijn begeleid door hun mentor. Drie deelnemende leerlingen geven aan dat zij meer dan voldoende begeleiding hebben gekregen. De overige mentees vinden dat de begeleiding precies voldoende is geweest. Uit het gesprek blijkt dat de deelnemende leerlingen trots zijn op hun mentoren.

4.6 Belangrijke leerpunten

De mentees vinden dat zij tijdens het begeleidingsproces veel van hun mentoren hebben geleerd. Vooral waar het gaat om beter met hun persoonlijke problemen om te gaan. Dit werd als belangrijker beschouwd dan school-problemen. Ook uit de gesprekken met mentoren blijkt dat mentees aangaven behoefte te hebben hun persoonlijke problemen aan de orde te stellen. Oorzaak hiervoor is dat persoonlijke omstandigheden mentees belemmeren om optimaal te functioneren op school. Wanneer ze leren deze aan te pakken, gaan ze vanzelf beter presteren. Voor mentoren vormde dit de prioriteit van hun begeleiding.

Ook heeft mentoring ertoe geleid dat mentees meer zelfvertrouwen hebben gekregen. Door de begeleiding hebben mentees geleerd hun problemen aan te pakken en beter te functioneren op school door hun huiswerk beter te maken, harder te werken en meer te leren over zich zelf en wat ze na hun opleiding willen gaan doen. Ten slotte zijn ook andere leerpunten door mentees aangedragen die meer met school te maken hebben. Het gaat dan om zaken zoals: hoe kun je hoge cijfers halen, hoe kun je een goede spreekbeurt voorbereiden en houden en hoe kun je gemotiveerd blijven voor school?

Onderstaand zijn de antwoorden van de mentees aangegeven:

Lessen	Aantal mentees
Ik heb geleerd om beter huiswerk te maken	1
Ik werk harder op school	2
Ik weet beter wat ik wil na mijn opleiding	2
Ik heb meer zelfvertrouwen gekregen	3
Ik heb geleerd om beter met mijn problemen of andere vervelende zaken om te gaan	4
Ik kan een goede spreekbeurt voorbereiden en houden	1
Hoe ik met bepaalde dingen moet omgaan	1
Ik ga hoge cijfer halen	1
Ik kan een goede motivatie voor school hebben	1
Andere redenen: hogere cijfers op school te halen	1

4.7 Toegevoegde waarde van mentoring

Op de vraag hoe belangrijk mentoring voor de leerlingen is geweest zijn, aan de hand van hun ervaringen de volgende antwoorden gegeven:

- 'Dat ik niet elke keer bij mijn moeder met mijn problemen kwam. Ik heb geleerd hoe ik mijn problemen zelf kan begrijpen en oplossen'.
- 'Het is als een steun voor je op school'.
- 'Het is goed voor mijn opleiding'.
- 'Ik heb geleerd hoe ik de kleine dingen zelf kan regelen, zoals op tijd komen, afspraken nakomen'. Met mijn mentor is afgesproken dat als ik uit de klas werd gestuurd mijn mentor moest bellen om te vragen wat ik moest doen'.
- 'Zij (de mentor) heeft me heel erg geholpen met mijn studie en stage. Zonder haar zou het niet gelukt zijn gelukt'.

Uit tevredenheid over mentoring zijn alle leerlingen bereid om andere leerlingen te adviseren aan het mentoring project deel te nemen.

5. Resultaten en conclusies

In dit rapport staat de volgende vraag centraal:

Heeft het mentorproject bijgedragen aan preventieve schooluitval onder zorg- of risicoleerlingen, doorstroming naar het vervolgonderwijs en verdieping van de motivatie van de leerlingen voor een beroepskeuze en een vervolgopleiding? Is het project succesvol te noemen?

Uit deze vraag kunnen de volgende deelvragen worden afgeleid:

- Heeft mentoring bijgedragen aan preventie van voortijdige schooluitval?
- Bevordert deelname aan het mentorproject de doorstroming van zorg- of risicoleerlingen naar het vervolgonderwijs?
- Verdiept deelname aan het mentorproject de motivatie van de leerling voor een beroepskeuze en een vervolgopleiding?

In hoofdstuk 2 is vermeld dat het belangrijkste criterium voor een succesvolle koppeling gevormd wordt door de feedback van de mentee naar aanleiding van het project. Andere meetcriteria zijn de preventieve schooluitval onder zorg- of risicoleerlingen, de doorstroming naar het vervolgonderwijs en de verdieping van de motivatie van de leerlingen voor een beroepskeuze en een vervolgopleiding.

Naar aanleiding van de resultaten van de effectmeting kunnen echter geen betrouwbare kwantitatieve uitspraken worden gedaan omdat er te weinig koppelingen tot stand zijn gebracht en nog minder bruikbare metingen voorhanden zijn. Dankzij de interviews met mentoren en mentees is echter wel aan te geven in hoeverre mentoring succesvol is geweest volgens de mentees zelf. Uit tabel 2 (hoofdstuk 3) en de resultaten van de interviews (hoofdstuk 4) kunnen een aantal conclusies getrokken worden.

Geconcludeerd kan worden dat de meeste mentees aangeven succesvol begeleid te zijn. De mentees gaven aan de begeleiding door een externe mentor als zeer prettig en leerzaam te hebben ervaren. Vooral op persoonlijk gebied vormde de ondersteuning een enorme steun in de rug vanwege de grote betrokkenheid van de mentor en de frequentie van de begeleiding. Wanneer mentees aangereikt kregen hoe met persoonlijke problemen om te gaan, bleken ze beter te functioneren op school. De meerwaarde van mentoring is vooral sociaal-emotioneel van aard. Dit vormde het zwaartepunt van de begeleiding door de mentoren. Ook hebben de mentees hierdoor meer over zichzelf geleerd. Leerlingen die beter weten hoe zij met hun persoonlijke problemen dienen om te gaan of deze op te lossen, vertonen betere schoolprestaties.

Verder zijn bijkomende positieve effecten dat mentees meer zelfvertrouwen hebben gekregen, geleerd hebben om hun problemen aan te pakken en beter functioneren op school. Dit laatste heeft vooral betrekking op praktische zaken zoals: beter huiswerk maken, harder werken voor school en weten wat ze na hun opleiding willen gaan doen, hoewel dit laatste niet door iedereen is aangegeven. Over de mate waarin mentoring heeft bijgedragen aan de keuze van de mentee om school af te maken, door te studeren of beter te weten wat hij/zij in de toekomst wil, zijn moeilijk uitspraken te doen. Daarvoor zouden meer leerlingen aan mentoring moeten deelnemen en voor een langere periode.

Literatuurlijst

- Projectplan voor het Mentoringproject vmbo-leerlingen Hengelo, vernieuwde versie, oktober 2007.
- <http://www.minocw.nl/documenten/48811e.pdf>

**Bijlage I :
VRAGENLIJST VOORMETING**

Inleiding

Voor een onderzoek over leerlingen die een mentor krijgen op het voortgezet-onderwijs, willen we je graag een paar vragen stellen. Het onderzoek wordt uitgevoerd door Variya.

De vragen gaan over school en over hoe je over je zelf denkt. De school krijgt niet te horen welke antwoorden je hebt gegeven. Je naam zal alleen bekend worden bij de onderzoekers zodat zij in de toekomst de gegevens kunnen vergelijken. Je privacy is dus gegarandeerd!

Sla geen vragen over en denk niet te lang na. Geef het eerste antwoord dat in je op komt. Er zijn geen foute antwoorden. Als je vragen hebt, kun je die stellen.

1. Naam:

2. Leerling-nummer:

3. Geboortedatum:

4. Ik ben een:

- Jongen
- Meisje

5. Naam school:

- Katholieke Scholengemeenschap De Grundel
- Openbare Scholengemeenschap Hengelo, locatie Woolder Meent
- Katholieke Scholengemeenschap De Twickel
- Volwasseneducatie via (naam school)
- Anders, namelijk....., deze school ligt in gemeente,

6a. Ik volg de vooropleiding:

- VMBO → voor leerweg, vul vraag 6b in.
- HAVO
- VWO
- Anders, namelijk.....

6b. Indien je op het VMBO zit, welke leerweg? Ik volg de leerweg VMBO:

- Leerwegondersteuning (LWOO)
- Basisvorming (leerjaar 1 en 2)
- Leer Werk Traject
- Basisberoepsgerichte leerweg
- Kaderberoepsgerichte leerweg
- Gemengde leerweg
- Theoretische leerweg

7. Ik zit in het leerjaar (omcirkelen): 1 2 3 4

8. Ik volg de sector:

- Techniek
- Zorg en Welzijn
- Economie
- Landbouw
- Zorg en Welzijn
- Handel en Administratie
- Elektrotechniek
- Bouw

9. Vorig schooljaar spijbelde ik...

- nooit
- een keer per jaar
- een keer per maand
- een keer per week
- meerdere keren per week.

10. Mijn vader komt uit:

- Nederland
- Turkije
- Marokko
- Suriname
- Nederlandse Antillen/Aruba
- Irak
- Iran
- Syrië
- Afghanistan
- Molukken
- Indonesië
- Anders, namelijk.....

Mijn moeder komt uit:

- Nederland
- Turkije
- Marokko

- Suriname
- Nederlandse Antillen/Aruba
- Irak
- Iran
- Syrië
- Afghanistan
- Molukken
- Indonesië
- Anders, namelijk.....

11. Bij onderstaande zinnen kun je een kruisje zetten in het hokje dat het meeste bij jou past. Als je twijfelt tussen twee hokjes, kies dan toch één hokje dat het beste bij je past!

	Nooit	Nauwelijks	Soms	Altijd	Niet van toepassing
Mijn ouders/verzorgers vragen hoe het op school gaat					
Ik praat met mensen in mijn naaste omgeving over school					
Ik heb met familie gepraat over mijn schoolkeuze.					

	Oneens	Beetje oneens	Beetje eens	Eens
Meestal vind ik mezelf goed zoals ik ben				
Meestal heb ik veel respect voor mezelf				
Meestal heb ik veel zelfvertrouwen				
Meestal heb ik een negatief beeld van mezelf				

	Oneens	Beetje oneens	Beetje eens	Eens
De meeste vakken op school vind ik leuk				
Ik heb moeite met de meeste schoolvakken				
Ik werk heel hard voor school				
Ik haal goede cijfers voor de meeste schoolvakken				
Ik werk grondig en nauwkeurig voor school				
Ik doe regelmatig mijn huiswerk				
	Oneens	Beetje oneens	Beetje eens	Eens
Ik ben goed in de meeste schoolvakken				
Ik ben een leerling die graag leert				

De school is voor mij vooral belangrijk omdat de vakken interessant zijn				
De school is voor mij vooral belangrijk omdat leren leuk is.				

	Oneens	Beetje oneens	Beetje eens	Eens
Ik wil graag goede cijfers halen				
Ik heb geen idee wat ik later ga doen				
De school is voor mij vooral belangrijk omdat het belangrijk is voor later				
Met mijn opleiding kan ik een goede baan krijgen				
Ik zal nooit een baan vinden				
De school is voor mij vooral belangrijk omdat ik er iets aan heb.				

12. Na deze opleiding wil ik doorstuderen:

- Ja
- Nee
- Weet niet

14. Kun je in je eigen woorden aangeven wat je verwacht te zullen hebben aan je mentor? Geef ook aan waarom je dat denkt. Verkeerde of foute antwoorden bestaan niet! Het gaat om jouw verwachting(en).

(bijv. meer inzicht krijgen in de beroepskeuze die ik wil volgen, gemotiveerd raken om mijn best te doen op school om mijn diploma te halen, beter leren omgaan met persoonlijke problemen, etc.)

HEEL ERG BEDANKT VOOR HET INVULLEN VAN DEZE VRAGENLIJST!!!

Bijlage II: eindmeting VRAGENLIJST NAMETING

Inleiding

Voor een onderzoek over leerlingen die een mentor krijgen op het voortgezet-onderwijs, willen we je graag een paar vragen stellen. Het onderzoek wordt uitgevoerd door Variya.

De vragen gaan over school en over hoe je over je zelf denkt. De school krijgt niet te horen welke antwoorden je hebt gegeven. Je naam zal alleen bekend worden bij de onderzoekers zodat zij in de toekomst de gegevens kunnen vergelijken. Je privacy is dus gegarandeerd!

Sla geen vragen over en denk niet te lang na. Geef het eerste antwoord dat in je op komt. Er zijn geen foute antwoorden. Als je vragen hebt, kun je die stellen.

1. Naam:

2. Leerling-nummer:

3. Geboortedatum:

4. Ik ben een:

- Jongen
- Meisje

5. Naam school:

- Katholieke Scholengemeenschap De Grundel
- Openbare Scholengemeenschap Hengelo, locatie Woolder Meent
- Katholieke Scholengemeenschap De Twickel
- Volwasseneducatie via (nam school)
- Anders, namelijk,
deze school ligt in gemeente

6a. Ik volg de vooropleiding:

- VMBO → voor de leerweg, vul vraag 6b in.
- HAVO
- VWO
- Anders, namelijk.....

6b. Indien je op het VMBO zit, welke leerweg? Ik volg de leerweg VMBO:

- Leerwegondersteuning (LWOO)
- Basisvorming (leerjaar 1 en 2)
- Leer Werk Traject
- Basisberoepsgerichte leerweg
- Kaderberoepsgerichte leerweg
- Gemengde leerweg
- Theoretische leerweg

7. Ik zit in het leerjaar (omcirkelen): 1 2 3 4

8. Ik volg de sector:

- Techniek
- Zorg en Welzijn
- Economie
- Landbouw
- Zorg en Welzijn
- Handel en Administratie
- Elektrotechniek
- Bouw

9. Vorig schooljaar spijbelde ik...

- nooit
- een keer per jaar
- een keer per maand
- een keer per week
- meerdere keren per week.

10. Mijn vader komt uit:

- Nederland
- Turkije
- Marokko
- Suriname
- Nederlandse Antillen/Aruba
- Irak
- Iran
- Syrië
- Afghanistan
- Molukken
- Indonesië
- Anders, namelijk.....

11. Mijn moeder komt uit:

- Nederland
- Turkije
- Marokko
- Suriname
- Nederlandse Antillen/Aruba
- Irak
- Iran
- Syrië

- Afghanistan
- Molukken
- Indonesië
- Anders, namelijk.....

12. Bij onderstaande zinnen kun je een kruisje zetten in het hokje dat het meeste bij jou past. Als je twijfelt tussen twee hokjes, kies dan toch één hokje dat het beste bij je past!

	Nooit	Nauwelijks	Soms	Altijd	Niet van toepassing
Mijn ouders/verzorgers vragen hoe het op school gaat					
Ik praat met mensen in mijn naaste omgeving over school					
Ik heb met familie gepraat over mijn schoolkeuze.					

	Oneens	Beetje oneens	Beetje eens	Eens
Meestal vind ik mezelf goed zoals ik ben				
Meestal heb ik veel respect voor mezelf				
Meestal heb ik veel zelfvertrouwen				
Meestal heb ik een negatief beeld van mezelf				

	Oneens	Beetje oneens	Beetje eens	Eens
De meeste vakken op school vind ik leuk				
Ik heb moeite met de meeste schoolvakken				
Ik werk heel hard voor school				
Ik haal goede cijfers voor de meeste schoolvakken				
Ik werk grondig en nauwkeurig voor school				
Ik doe regelmatig mijn huiswerk				

	Oneens	Beetje oneens	Beetje eens	Eens
Ik ben goed in de meeste schoolvakken				
Ik ben een leerling die graag leert				
De school is voor mij vooral belangrijk omdat de vakken interessant zijn				
De school is voor mij vooral belangrijk omdat leren leuk is.				

	Oneens	Beetje oneens	Beetje eens	Eens
Ik wil graag goede cijfers halen				
Ik heb geen idee wat ik later ga doen				
De school is voor mij vooral belangrijk omdat het belangrijk is voor later				
Met mijn opleiding kan ik een goede baan krijgen				
Ik zal nooit een baan vinden				
De school is voor mij vooral belangrijk omdat ik er iets aan heb.				

13. Na deze opleiding wil ik doorstuderen:

- Ja
- Nee
- Weet niet

Hieronder volgen een aantal vragen over de mentorbegeleiding.

Je bent dit jaar begeleid door een mentor. Wij willen graag weten wat jij van je mentor en de begeleiding vond. **(Ook wanneer je nog steeds begeleiding krijgt de vragen invullen a.u.b.)**

14. Mijn mentor is een:

- Man
- Vrouw

15. Heeft jouw mentor dezelfde culturele (etnische) afkomst als jij?

- Ja
- Nee

16. Hoe lang heb je begeleiding gekregen van je mentor?

.....maanden (doorstrepen wat niet van toepassing is)

17. Is het contact met je mentor voortijdig afgebroken?

- Ja
- Nee -----→ Ga verder met vraag 14.

18. Wanneer het contact voortijdig is beëindigd, waar lag dat aan?

- Het klikte niet met mijn mentor
- Vanwege een andere reden,

19. Hoeveel gesprekken heb je in totaal met je mentor gevoerd in deze periode?

.....gesprekken

20. Hoe vaak had je een gesprek met je mentor? keer per week/maand
(doorstrepen wat niet van toepassing is)
21. Hoe lang duurde zo'n gesprek met je mentor meestal?minuten
22. Waar spraken jij en je mentor elkaar?
 Alleen op school
 Op school en bij mij thuis
 Afwisselend, op school, thuis en ergens anders, namelijk.....
 Anders, namelijk.....
23. Klikte het goed tussen jou en je mentor?
 Ja, het klikte heel goed.
 Ja, het ging wel goed tussen ons.
 Nee, het klikte niet zo goed met mijn mentor.
24. Vind je dat je voldoende begeleiding kreeg van je mentor?
 Ja, meer dan voldoende
 Ja, precies voldoende
 Nee, te weinig
25. Geef onderstaand aan wat jij van je mentor vindt.
(geef jouw antwoord d.m.v. een kruisje aan)

	Ja	Nee
1. Mijn mentor luistert goed		
2. Ik had graag een andere mentor gehad		
3. Ik kon goed met mijn mentor praten		
4. Ik heb veel contact gehad met mijn mentor		
5. Ik vertrouw mijn mentor		
6. Mijn mentor staat voor mij klaar als ik hem/haar nodig heb		
7. Ik had meer contact met mijn mentor willen hebben		

26. Wat heb je geleerd van je mentor? (Je kunt meerdere antwoorden aankruisen)
 Door mijn mentor heb ik geleerd om beter mijn huiswerk te maken
 Door mijn mentor werk ik harder op school.
 Door mijn mentor weet ik beter wat ik wil na mijn huidige opleiding.
 Door mijn mentor heb ik meer zelfvertrouwen gekregen.
 Door mijn mentor heb ik geleerd om beter met mijn problemen of andere vervelende zaken om te gaan.
 Anders, namelijk.....

27. Kun je in je eigen woorden aangeven hoe belangrijk het voor jou is geweest dat je een mentor had en kun je dit aangeven aan de hand van één of meerdere voorbeelden?

.....
.....
.....
.....

28. Vertel in het kort wat je er van vond om begeleid te worden door een mentor: (wat vond je leuk en wat vond je minder leuk)

.....
.....
.....
.....

29. Wat zou jij jouw school aanbevelen wanneer volgend schooljaar weer met het mentoringproject wordt gestart? (wat zou er moeten veranderen?)

1.
2.
3.

30. Zou jij andere leerlingen adviseren om hieraan mee te doen?

- Ja, want.....
.....
- Nee, want.....
.....

HEEL ERG BEDANKT VOOR HET INVULLEN VAN DEZE VRAGENLIJST!!!

Variya staat voor
een actieve
betrokkenheid en
participatie van
burgers, instellingen
en overheid
bij de samenleving

Variya
Wierdensestraat 39c
7607 GE Almelo
telefoon 0546 - 54 20 20
fax 0546 - 54 20 30

email: info@variya.nl
www.variya.nl

